דער אויטאבוס

(הומארעסקע)
פון ברוך געלמאן

געווען איז עס מאנטאג פארנאכט, ווען דאס שטעטל האט זיך כחיה'דיק גע־פרעגלט אונטער די ערשטע, גינ־נאלדענע שטראלן פון דער פרילינגדיקער זון.

אידן קרעמער, באלעבעסלאך־קרעמלאך זיינען — ווי דער שטיינער איז — געזע־סען אויף די גאניקעס, און געקלערט, גע־פלאזאפרט — ערער אויף זיין שטיי־נער ווענן: קראם און ווייב . . .

די שטעטלשע "האלע", ס'הייסט: די ביידלאך, וועלכע שטייען דערביי — אונ־טער די קרומע, מיט מאך באוואקסענע גרינע דעכלאך, ווי אלטע זקנים, נעבען די קראמען, — האבן זיך גערוט מיט יאר־מאלקעס גרינע אויף די קעפ . . . שוסטער האבן געהאקט מיט האמערס, שניידער האבן געניידט, און די מיל — ווי וועלנדיק אלץ פארשריינען, — האט געקלאפט און געטראסקעט און אויפהער. ביי די ביידלאך איז מען געווען, נאכגעקוקט יע־דען פארבייגייער, גערעדט, בארעדט און אפגעלאכט מען האט אויפגעמיטשט דעם'ס און יענעם'ס יחוס, רואיק און הנאה'דיק, און געשמאק, געשלונגען די דערציילטע מעשיות . . .

פלוצלונג האט זיך אין דער שטעטל־שער שטיקליט פון ערגעץ ווייט, ווי מיט גוואלד — אריינגערייסן א סינגאל . . . די קרעמער, — יונגע, אלטע, — האבן אויפגעוואכט פון זייערע רעיונות, האבן זיך איבערגעווארפן מיט צעשראקענע בליקן, און דער ערשטער געראנק איז גע־ווען:

— א שריפה!

— טאקע א שריפה!?

— נו, ווי דען? מוזיקע וועט דיר שפילן אין מיטן העלן טאג?

און ווידער א סינגאל, א דריטער, א פערטער, און אין געראנק איז שוין פאר־טיק דער פלאן: נעמען שטריק און זיך פאקעווען! לייטער האבן זיך צוגעשטעלט צו די וועגן, הענט האבן זיך אויפגעהויי־בען, דערגרייכט און אויסגעצויגן שטריק, נאר אז מען איז שוין געשטאנען אין טיר, כדי זיך צו איבערצייגן, צי די שרי־פה איז ווייט, צי לוינט זיך שוין צו פאר־קעווען, — איז מען פלוצלונג געבליבן געפלעפט:

— ס'טייטש? ווי קומט "ער" אהער אין מיטן דרינען?

דער "ער" דאס איז געווען דער אויטאר־בוס, וואס איז מיט א געפילדער אנגעפאר־רען אין שטעטל אריין . . . און פאר־וואונדערטע איז מען אזוי געשטאנען אויף אן ארט, פון גרויס איבערראשונג האט מען פארגעסן, אז מ'שטייט מיט די שטריק אונטער די לענדן:

— אן אויטאמאביל!!!

דער אויטאבאס האט פארערעוועט זיינע פאדערשטע צוויי רעדער, ווי אן אינוואליד מיט אויסגעקרימטע, ביינגלדר־קע הענט, און זיך אפגעשטעלט נעבן אל־טען שערער.

און באלד איז דאס שטעטל שוין גע־ווען ארום "אים", נעקוקט אויס'ן בייזען וואונדער. צום ערשטן איז געקומען חברה קליינווארג, דערנאך — אביסל געלאסע־נער — בחורים מיט דיקע מאדע שטעקנס אין די הענט, און צום סוף — אידן, מיט ישוב הדעת, באואכט און באטראכט, די רעה, — עטוואס צעשפילעט און די פאר־שמאלצענע היטלען — עטוואס אפגע־רוקט איבער די שטעטלשע קלוגע אויגן. קרעמערישע בחורים'לאך — האבן געש־שאצט זיין ווערט, געאמפערט זיך, און זיך שיער ניט צעשלאגן.

אויף קליינווארג איז ניט אפגעשטא־נען: איינער מיט דעם צווייטן איז גע־נאנגען אין געוועט, — אז מיט איין זעץ — קאן מען אויסהאקן אלע זעקס שוי־ן, א צווייטער האט געפרוווט זייגע ווענס, אבער פלוצלונג איז פון אינווייניק ארויס־געפלויגן דער שאפער און געבליבן שטיין אויף א טרעפל. אויפגעהויבן א האנט אין דער הויך — א צייכן אז ער וויל ריידן, — איז געווארן שא־א, און מען האט זיך צוגעהארכט, כאטש פארשטאנען האט מען ווייניק . . . אז דער שאפער האט געענדיקט ריידן האבן אלע אפגע־אטעמט, אז מ'האט דערהערט, אז עס ווערט אוועקגעשטעלט אן אויטא, — וועלכער וועט קורסירן צו דער נאענטער סטאנציע — האט אזא פרייד געשריי פארהילכט די נאס, — ווי מען וואלט גע־קרוינט א אידישן קעניג. אינגלאך האבן נאכגעמאכט ווי דער אויטא סאפעט, און אז זיי האבן זיך שטארק באגייסטערט, — האבן זיי אין אלץ פארגעבן אז ער־בער אין א קאלד־און־חזרים ארקעסטער....

איצטער האט מען פון אלע זיינען אנ־געהויבן באטאפן דעם אויטא, ערשט אט איצט האט מען זיך געכאפט, אז אן אוי־טא איז ניט קיין וואגן:

— ווייך און ווארים!

— טרוקן און ליכטיק!

— וואו רעגן? ווען רעגן?

— ס'איז ווי יענער זאגט: ניט קיין אויטאמאביל, — נאר משיח איז גע־קומען!

— א גוטע זאך און ניט טייער!

— הער, הער, — ניט טייער, זאגט ער, עס איז דאך אומזיסט! דארפסט צור־פארן ערגעץ, — איז געוועזט זיך און — "הייראַ!"

דער אויטא האט זיך דערמאנט, אז עס איז שוין צייט צו הילכ'ן, און אז דער זילבערנער הארן האט זיכן מאל געשאלט, ווי דער טרומפייט ארום ריחוו, און אימע־צער האט עס אין דער לופטן איבערגע־מישט, איז אויף די איינלאך אנגעפאלן אן אימה'לן אז זיי האבן זיך געלאזט לויפן וואו די פיס וועלן טראגן. אפילו די אלטע, מיישב'דיקע אידן האבן זיך אויך אפגע־רוקט אין א זייט אויף א צוואנציק־דרייסיק טריט:

— א קליינקייט! — מ'קאן פון דעם בורטשען אליין געניזוקט ווערן . . .

דער אויטא האט זיך גענומען רוקן, קנייטן רויך האבן זיך געוויזן און אים איינגעוויקלט, ווי אין א בלוי גרויען טוך, א ווייטע האט ער זיך א רוק געטאן א הינטער, ווי זיך פארמעסטנדיק, באלד א שטופ פארויס ווי חיים יודע'ס אינדיק ווען ער בלאזט זיך אן, און — אוועק, איבערלאזנדיק אין שטעטלשע הערצער א זיס־נאגנדיקע בענקשאפט, און אויפ'ן גאס — א רויך און ניט קיין געשמאקן ריח פון בענזין. אלע זיינען געבליבן שטיין פארגאפטע, ווי נאך א זיסן חלום, טער די גרינע יארמולקעס. צופרידן זיי־ן אן ניט געקאנט קומען צו זיך.

— הפלא ופלא! — וואונדער איבער וואונדער! — האט גע'טענה'ט דער אל־טער זיסל, און פארבייסן מיט א לאנגן גע־שמאקן געגעץ, וועלכער האט דערמאנט די איבעריקע, — אז ס'איז צייט א געגעץ צו טאן . . . .

אלץ האט זיך געפרייט. צופרידן זיינען, דוכט זיך, געווען די קליינע ביידלאך אונ־טער די גרינע יארמולקעס. צופרידן זיי־ן געווען די קרעמערישע בחורים'לאך שטייט זיך, אז אונזערע ליבע באלעגא־לעס:

— אזוי? . . . און מען קאן אהין פאר־רען?

— אבי הוצאות, איז וויפיל נאר דו ווילסט! . . .

מיט די זעקלאך אויף די פלייצעס מיט גע'חלש'טע קושן אויף די פארטריסנטע ליפן האט מען זיך געלאזט אין ווייטן וועג אריין. נאר פאר'ן פארלאזן דאס שטע־טעל האט מען זיך א בויג געטאן צו יע־נעם ארט, וואו ס'האט זיך צום ערשטן מאל אפגעשטעלט דער קאנקורענט. דער רוח זאל אים וויסן, דעם אויטאבוס, און עטלאכע קללות האבן ארויסגעריסן פון באלעגאלישע ברוסטן, און ווי ווילדע פויי־געל זיך צעפלויגן ערגעץ ווייט . . .

דאנקזאגונג פון דער ליידים סאסייטי פון בית יתומים

די קאמיטע פון דער ליידים סאסיי־טי פון בית יתומים באדאנקט אלע פרויען וועלכע האבן אנטיילגענומען אין די יר־ביליי זאמלונגען, און אויך די פאטראני־זירער וועלכע האבן מיטגעראלפן אין דעם דערפאלג פון שאפן $3.160.00.

מרס. ד. ספיוואק,
פרעזידענטן

פארשיידנארטיקייט איז דאָס :: :: געווירץ פון לעבן :: ::

פערלמאנ'ס קוואליטי וואריעטי ברויט וועט פארבעסערן אייער געזונט

מיר האבן אריינגעבראכט אויף דעם לאקאלן מארקעט א נייע פארשיידנארטיקייט פון ברויט, ראלס און זיסע באנס. פון דעם דאזיקן ליסט קאנט איר אויסקלייבן יעדן סארט ברויט אדער ראל צוצופאסן אייער געשמאק.

ספעשל סענד ראי לאבן
ביאליסטאקער פאמפערניקל
האום מייד אייער לאבן
פערלברא געוויקלטער לאבן
לאנג פרענטש (נייער סארט)
געפלאכטענער לאבן מיט מאן

ראבל לאנגער וויסער לאבן
קיילאכדיקער ראי לאבן
לאנגע אזן קורצע פרענטש

ניו יארק ראי —
מיט און אן קימעל
רומענישע חלה
קארן סענדוויטש לאבן
אל־ווהיט לאבן
ראזינקע לאבן

קארן לאבן קיילאכדיקע און לאנגע
וויענא לאבן
לאנגער ראי לאבן

זיסע באָנס

קעז באנס
קאקאנאט סנייקס באנס
צימרינג באנס
פיטער הארנס באנס
קראמב קעיק באנס

עפל דזשעלי באנס
קאפע רינג באנס
באטערפלאי באנס
צוקער הארנס באנס

וואריעטיס פון ראָלס

סטאר ראלס
קרעסענט ראלס
וויענא ראלס
לאנג טוויסט ראלס
סאלט סטיק ראלס
ציבעלע ראלס

הארס שו ראלס
בייגל ראלס
קיילאכדיקער טוויסט ראלס
הארס שו טוויסט ראלס
ווינער ראלס

אויב אונזער דרייווער איז ביי אייך נאָך ניט געווען, טעלעפאָנירט אונז

Perlman's Quality Bakery

JULIUS PERLMAN, Manager

514 Selkirk Ave. Phone 51 488

PERLMANS QUALITY BAKERY
P.Q.B.
510 SELKIRK AVE. PHONE 51488

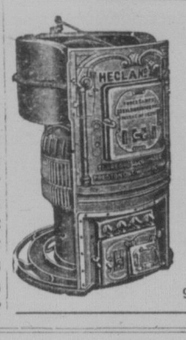

איצט איז הייס

אבער ווען ווינטער קומט!
באשיצט זיך אליין!

לאזט אייערע

פוירנעס

אונטערזוכן פריי פון

STANDARD SHEET METAL & ROOFING CO.

907½ MAIN ST., PHONE 54 770 RES. PHONE 54 552

מ. ראסאף

עלטערן פארשטייען דער בייבים שפאך

"מיר האבן גערייניקט אז מיר גייען פארלירן אונזער בייבי, ווען עס האבן זיך איר געשטיגן איינדלאך". האט געזאגט א מוטער פון קענטאקי. "זי האט קיין זאך ניט געקאנט פארדייען און איז געווארן מאגערער יעדן טאג. נאך איינע פון אירע שרעקעדיקע, וויינענדיקע נעכט, האב איך זיך דערמאנט אויף קאסטאריא און איך האב עס געקויפט. עטלאכע טראפנס האבן געמאכט צו פילן אַ באקוועס, און נאך עטלאכע דאזעס איז עס גאר געווארן אן אנדער קינד". דאקטוירים איבעראל רע־קאמענדירן די ריינע־גרינעייג ניט שער־לאכע פלעטשער'ס קאסטאריא פאר פאר־קילונגען, פארשטאפונג, בויך־ווייטיק און אנדערע קראנקהייטן פון בייבים און קינ־דער. און מיליאנען מוטערס ו ו י י ס ן אז דער איינפלוס פון קאסטאריא איז דער בעסטער. היט אייך פון אימיטאציעס. די פלעטשער אונטערשריפט איז דער צייכן פון ריכטיקער קאסטאריא.

זעט אונזערע נייע ספרינג סחורות
א גרויסער אויסוואל פון וואס אויסצוקלייבן

Dominion Furniture Co., Limited

499 NOTRE DAME AVENUE
PHONES: 86 195 — 87 873

מצבות

מעמאריאל ארבעט פון ניט פאר־ניטכבארער ארטיפישל שטיין אין אלע סארטן דעזיינס אדער לויט אייער איינגעגעס אויסוואל אין אלע סארטן שטיינער אדער מארבל פון יעדן קאליר.

אונזערע פרייזן זיינען 50% נידע־ריקער פון וועלכע עס איז אנדערע, און מיר גאראנטירן שנעלע באדי־נונג.

MONARCH CONCRETE PRODUCTS CO.

1519 MAIN STREET
(Near Matheson Ave.)

א היים!

ווען איר זייט אוועק
פון דער היים
אין
לעווינס כשר רעסטאראן
47—49 מארטא סט.
בלייבט די סאמע פרישע און בעסטע פראדוקטן ווערן געגוצט אין אונ־זערע מאלצייטן און שטרייטנג כשר בחשגחת הרב י. י. כהנאוויטש
ליכטיקע ריינע צימערן פאר געסט מיט דער בעסטער באדינונג
פאר חתונות, פארטיעס, באנקעטן און א. וו. האבן מיר די פיינסטע אקאמאדיישאן מיט א טאגע פלאר פאר 100 פארלאד
מיר שטעלן צו־מאלצייטן פאר אלע אונטערנעמונגען אויך אויסער אונזער איינגעגעס פלאץ

Levin's Commercial Kosher Restaurant

47-49 MARTHA ST. PH. 25 219

פעדערנע און וואלענע קאלדרעס

נעמאכט צו ארדער, פארשיידענע סייזעס, אר־בערנעמאכט פון אייערע איינגעגע פעדערן. אויך וואלענע קאלדרעס.

THE PERFECTION QUILT MFG. CO.

682 Selkirk Ave. Phone 52 546

שיקט דורך אונז
אמעריקאנער דאלארן
קיין רוסלאנד, פוילן, ליטע, רומעניע, פאלעסטינע און אנדערע לענדער
שנעל — בויליק — ראיעל

B. MILLER

People's Book Store

816 MAIN ST. PHONE 57 646

האט ניט קיין זארג

ווענן איבערפירן אייערע זאכן אין
ווינניפעג ביטש אדער גימלי
סימסינס טראנספער
וועט דאס פאר אייך טאן פינקטלאר און ראיעל
צו אייער בעסטער צופרידנהייט
מיר מופן אלצדינג אין שטאט און אין קאנטרי
מעסיקע פרייזן
טעלעפאָנירט 52 540

S. SIMKINS TRANSFER

456 STELLA AVE. - PHONE 52 540

דער אינטערנעשאָנאַל ספּעשל דעליווערי

פאר פוירניטשור
ביזנעס, פארגנע־
צוינן פון פויר־
ניטשור דילערס

דער פראגרעסיווער אידישער פוירניטשור מאן געפינט אין

אינטערנעשאָנאל ספּעשל דעליווערי טראָק

א גרויסן פארמעגנס פאר זיין ביזנעס, ווייל עס איז גוט פאר דעליווערן זאכן וואס פארנעמען א סך פלאץ.

מר. מאלינסקי, פון דעם הארגרעיוו פוירניטשור עקסטשענדזש, איז א דערפאלגרייכער סוחר אויף אזוי פיל, אז ער פארמאגט און אפערירט 3 פוירניטשור סטארס, און מיר זיינען צופרידן צו האבן די מעגלאכקייט צו ביישטייערן צו זיין דערפאלג דורך פארזארגן די הארגרעיוו פוירניטשור עקסטשענדזש מיט א

אינטערנעשאָנאל דעליווערי טראָק

דער נייער ספּעשל דעליווערי איז א מאדערנער טראָק געבויט פאר מאדערנע ביזנעס און טראפיק פארערונגען. שנעל צו לאזן גיין און אפצו־שטעלן, לייכט צו פארקן און מיט איבער געגוג ספיד אויף אפעגעס וועג. מיר האבן אן אינטערנעשאָנאל טראָק צוצופאסן צו אייער ביזנעס — לאזט אונז דעמאנסטרירן פאר אייך.

די הארגרעיוו פוירניטשור עקסטשענדזש
330 הארגרעיוו סטריט
ווינניפעג, אווגוסט 12, 1930.

מר. עלען, מענערזשער,
אינטערנעשאנאל הארוועסטער קא.,
ווינניפעג, מאנ.

חשוב'ער הער:

מיר נעמען זיך דאס פארגעניגן צו באדאנ־קען אייך פאר אייער גוטער עצה אז מיר זאלן קויפן דעם טראק וואס מיר האבן באדארפט פא אונזער באדינונג אין דעליווערן צו אונזערע צאלרייכע פאטראניזירער.

מיר לייענען אין "דאס אידישע וואָרט" ווענן אייערע טראקס, אבער מיר זיינען אנגענעם איבערראשט געווארן צו געפינען אז די באדינונג וואס אייער ספעשל דעליווערי טראק האט אונז געגעבן אין דעם פעריאד וואס מיר נוצן אים — אין פאר אונז מער ווי צופרידנשטעלנד. מיר געפינען אויס די נייע אויסבעסערונגען צו זיין פון דער גרעסטער צופרידנשטעליקייט.

מיר באנוצן זיך מיט דער דאזיקער געלע־גענהייט צו באדאנקען אייך פאר אייער גוטער עצה און מיר קאנען אייך פארזיכערן אז מיר זיינען פולשטענדיק צופרידן מיט דעם טראק און מיט דער גוטער באוועגונג וואס מיר האבן געמאכט צו אונזער באדינונג פאר אונזערע קאס־טאמערס און מיר ווענן דערמעגלעכן צו אונזע־רע באוואוסטע פריינט אין דער צוקונפט.

אייער זייער אויפריכטיקער,
הארגרעיוו פוירניטשור עקסטשענדזש.
ס. מאלינסקי, איינגנטומער

The International Harvester Co. of Canada Limited

פעקטארי ברענטשעס אין

BRANDON, MAN.
CALGARY, ALTA.
EDMONTON, ALTA.
N. BATTLEFORD, SASK.
LETHBRIDGE, ALTA.
REGINA, SASK.
SASKATOON, SASK.
SWIFT CURRENT, SASK.
VANCOUVER, B. C.
WEYBURN, SASK.
YORKTON, SASK.
WINNIPEG, MAN.